

Říjen 2007

Co? v HLUŠOVICÍCH

ZE ŽIVOTA OBCE

Z OBSAHU

Ze života obce	1
Nová klubovna	1
Opravy tlakové kanalizace	2
Co se staví směrem k Pískovně? Proč je v naší vesničce takový provoz?	2
Kalkulace výše stočného – 2007	2
Vývoj daňových příjmů obce	3
Květiny pro hlušovické domácnosti ...	4
Sociální komise oznamuje.....	4
Z klubu hlušovických seniorů	4
Ze života nejmenších	6
Letní akce pro děti nejen věkem	6
Návštěva Českého rozhlasu	6
Hurá do ZOO.....	7
Zpívání u táborového	8
Počteníčko	8

NOVÁ KLUBOVNA

S koncem letošního léta byla dokončena rekonstrukce klubovny. Byla to poslední, třetí etapa rekonstrukce celého objektu. V roce 2002 byla opravena střecha a klempířské prvky střechy, v loňském roce jsme rekonstruovali knihovnu a v roce letošním dokončili nejrozsáhlejší etapu, rekonstrukci klubovny, včetně zajištění hygienického zařízení pro celý provoz objektu.

Budova, ve které se knihovna s klubovnou nachází je původem obecní hospodářské stavení. Později zde byla umístěna hasičská zbrojnice. Po zániku hlušovického dobrovolného hasičského sboru sloužil objekt nějaký čas jako sklad umělých hnojiv JZD Hlušovice. Tento způsob využití stavbu snad nejvíce poškodil. V 80. letech minulého století byl objekt přestavěn na klubovnu SSM (Socialistický svaz mládeže) a knihovnu a úspěšně sloužil až do let 90. Po zániku SSM začala klubovní část budovy opět pomalu pustnout.

Rekonstrukce klubovny zahrnovala vybourání dvojité zdi pro rozšíření vstupní chodby, vybourání staré podlahy, vybudování nové, opravy vlhkých omítek, nová okna, dveře, novou elektroinstalaci a osvětlení, elektrické vytápění. V souvislosti s novým hygienickým zařízením, přístupným i pro invalidy byla vybudována vodovodní přípojka ze studny u Společenského domu a kanalizační přípojka do čerpací šachty tlakové kanalizace v ulici. V rozšířené vstupní chodbě vzniklo i místo pro malou čajovou kuchyňku. Opravena byla částečně i fasáda stavení, zejména ze zahradní strany. Původní přístřešek skladu paliva a suchého WC byl opraven na sklad sportovních a jiných potřeb.

Pokračování na straně 2

Celkový investiční náklad na rekonstrukci klubovny dosáhl částky 773.790 Kč. Náklad byl částečně dotován 300.000 Kč z Programu obnovy venkova.

Nyní byl dovršen přerod původního hospodářského stavení v kulturní stánek s vybavením na úrovni dnešní doby. Zbývá zajistit vybavení nábytkem a klubovna spolu s knihovnou mohou sloužit hlušovickým občanům a spolkům.

Ing. Augustin Gec, starosta obce

OPRAVY TLAKOVÉ KANALIZACE

Obec Hlušovice uzavřela dohodu o opravách splaškové, tlakové kanalizace s naším novým sousedem panem Leošem Vernerem. V případě poruchy kanalizace jej mohou občané kontaktovat na telefonním čísle 777 585 710 a požádat o opravu..

Pan Verner provozuje firmu zabývající se opravami a instalacemi vodovodů a topení. Může tedy poskytnout své služby i při soukromých opravách a instalacích zařízení našich občanů

Ing. Augustin Gec, starosta obce

CO SE TO STAVÍ SMĚREM K PÍSKOVNĚ? PROČ JE V NAŠÍ VESNIČCE TAKOVÝ PROVOZ?

Vážení sousedé, před několika lety se zastupitelstvo obce rozhodlo, že další rozvoj obce nebude zajištěn zřízením nové průmyslové zóny, ale že se bude ubírat směrem k výstavbě rodinných domů. Z tohoto důvodu byly určeny nové lokality v územním plánu.

Jednou z lokalit bylo pole za domem pana Malénka. V roce 2003 jsme zde dokončili první dva domy. V roce 2004 jsme postavili tři trojdomy, které se také okamžitě prodaly. Rok 2005 a 2006 byl pro nás z hlediska prodeje také úspěšný. Každý rok 10 domů. Celková zastavěná plocha činila 2,2 ha.

Píše se rok 2006 a na radu pana starosty jsme koupili pole za domem pana Škrdlíka. Dnes již zde probíhá masivní výstavba 65 domů. Cena domu se pohybuje od 2 do 4 mil. dle velikosti domu, parcely a vnitřního vybavení. O domy je obrovský zájem, což dokazuje skutečnost, že jsou všechny domy prodány a přitom ještě nestojí. Asi patnáct pozemků jsme prodali bez výstavby, abychom zajistili dofinancování všech inženýrských sítí na tomto 4,1 hektarovém pozemku. Sítě a nová komunikace, kterou zde musí noví obyvatelé zaplatit, budou stát kolem 18 mil. Kč. V předešlých etapách se cena infrastruktury

pohybovala kolem 6 mil. Kč. Celkem tedy noví obyvatelé zaplatí, aby zde mohli bydlet, cca 24 mil. Kč navíc. Pro představu v případě, že by tuto částku měla hradit obecní kasa, nestačilo by jí ani několik volebních období. Celkem v této lokalitě bude stát skoro sto nových domů o celkové ceně kolem tři sta milionů korun.

Na závěr bych se chtěl omluvit všem, za zvýšený provoz a hluk, který výstavba RD provádí. Výsledkem by ale měly být Hlušovice mladší (domy, které si od nás kupují lidé mají zpravidla do čtyřiceti let), bohatší (když opomenou cenu infrastruktury, kterou zaplatili, obecní rozpočet by ročně měl narůst o cca 2 mil. Kč), zajímavější (domy kupují prima lidi, trenéři, bankéři, vojáci, policisté - vlastně od každého něco).

Takže, vám všem se ještě jednou omlouvám, prosím o pochopení a slibuji, že tato výstavba bude z naší strany příští rok dokončena.

*Ing. Pospíšil Tomáš
jednatel společnosti Stavitelství Pospíšil
s.r.o.*

KALKULACE VÝŠE STOČNÉHO PRO ROK 2007

Nikoho z nás to asi moc nepotěší, nicméně faktem je, že v roce 2006 dotovala obec Hlušovice provozování kanalizace částkou ve výši cca 119 tis. Kč !

Konkrétně to znamenalo, že příjmy od obyvatel z poplatku za odvádění a čištění odpadních vod dosáhly 243.016 Kč, a na druhé straně náklady na odvádění a čištění odpadních vod byly ve výši 361.703 Kč. Hlavními položkami z toho byly částky placené za ČOV v Bohuňovicích a také opravy a údržba sítí.

Smyslem změny výše poplatku za odvádění a čištění odpadních vod je dosáhnout rovnováhy mezi vybranými poplatky a dosahovanými náklady na provoz kanalizace. Není důvod, aby obec z omezených rozpočtových prostředků

dotovala provoz kanalizace a samozřejmě rovněž tyto finanční prostředky chybí na prospěšnější investiční i neinvestiční akce.

Na základě Zákona č. 274/01 Sb., O vodovodech a kanalizacích a prováděcí vyhlášky, tak obec, která nemá vodovod ani vodoměry (odpovídá situaci v Hlušovicích) kalkuluje množství odváděné vody ve výši 46 m³ na 1 osobu. Současně s tím je poplatek za odvádění a čištění odpadních vod stanoven ve výši 506 Kč na obyvatele, což odpovídá ceně 11 Kč za m³. Naproti tomu skutečné náklady dosahují asi 15 Kč za m³ (viz. poměr příjmy a náklady).

Nově tedy poplatek za odvádění a čištění odpadních vod bude stanoven ve výši 690 Kč za rok a obyvatele (skutečné náklady 15 Kč za m³ a množství odváděné vody 46 m³ na 1 osobu).

Ing. Zbyněk Müller

VÝZVA A UPOZORNĚNÍ OBČANŮM

Obecní úřad Hlušovice upozorňuje občany, že stále velká část obyvatelstva obce nemá zaplacený poplatky za stočné a komunální odpad. Tyto poplatky měly být zaplacený nejpozději do konce měsíce června. Celková dlužná částka činí přes 80 tisíc Kč. Žádáme, aby si každý prověřil, zda má poplatky zaplacený. Dle závazné obecní vyhlášky máme možnost penalizovat, a to až ve výši trojnásobku poplatku.

VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ OBCE HLUŠOVICE

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Počet obyvatel k počátku roku	266	280	311	346	370	398	448	504
Daňové příjmy celkem (tis. Kč)	1 093	1 375	1 702	2 340	2 294	3 256	2 825	3 357 *
Daň. příjem na přihláš. občana (Kč)	4 109	4 910	5 473	6 630	6 200	977	8 181	6 660 *

Jistě mnozí z našich občanů sledují ve sdělovacích prostředcích současný boj malých obcí o spravedlivější rozdělení daní. Velká města dostávají až 6,5 x větší podíl na daních na trvale bydlícího občana, než malé obce. Z iniciativy obcí Zlínského kraje vznikla smlouva, kterou dnes podepsalo přes 1000 malých obcí. Na základě této smlouvy se vláda musí tímto problémem začít zabývat. Naše obec se k této smlouvě pochopitelně rozhodnutím zastupitelstva rovněž připojila.

Podívejme se nyní z čeho se skládá příjem naší obce. Základem našeho rozpočtu jsou vždy daňové příjmy. Jsou to podíly z následujících daní vybraných státem :

- daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti,
- daň z příjmu fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti,
- daň z příjmu fyzických osob,

- daň z příjmu právnických osob, daň z přidané hodnoty,
- daň z nemovitostí (zde je příjem celá daň z nemovitostí na území obce)

K těmto daňovým podílům přichází ještě místní poplatky, z nichž jsou podstatné pouze poplatek za likvidaci komunálního odpadu a příjem za stočné.

V následujícím přehledu se v tabulce podívejte na vývoj daňových příjmů od roku 2000, kde * znamená rozpočtem očekávaný předpoklad.

Celkový příjem se dá dále výrazně ovlivnit získáním účelových dotací. Účelem tohoto článku je však sledování vývoje příjmů obce ve vztahu daňových příjmů obce a počtu obyvatel.

Pokud se podaří prosadit zmírnění rozdílu v daňových příjmech mezi malými obcemi a velkými městy získala by obec Hlušovice navíc asi 700.000 Kč (v propočtu pro situaci roku 2007). Jako by rázem přibýlo v obci 105 obyvatel při dnešním daňovém příjmu na hlavu cca 6.700 Kč.

Ing. Augustin Gec

KVĚTINY PRO HLUŠOVICKÉ DOMÁCNOSTI 2003-2007

Milí spoluobčané,

letos na jaře jste si opět měli možnost od obecního úřadu bezplatně odebrat sazeničky truhlíkových květin pro umístění do oken v hlavním průčelí svého domu.

Celá akce začala v roce 2003, kdy na výzvu uveřejněnou v tomto zpravodaji zareagovalo prvních 11 domácností. V této etapě byla nabídka omezena na hlavní ulici podél cesty do Bohuňovic, a tak na pokrytí nákladů stačila z obecního rozpočtu částka kolem 3000 Kč.

V dalších čtyřech letech se nabídka týkala všech občanů a Váš zájem o ni výrazně vzrostl. Největší byl letos, kdy jsme od zahradnictví p. Dvořáka na Andělské ulici v Olomouci odebrali celkem 650 ks pelargonii převislých, 48 ks pelargonii obyčejných, 27 ks petunií a 42 ks surfinií. Celková částka na jejich zakoupení překročila 12 300 Kč. Domníváme se, že prostředky, které byly vynaloženy na tento způsob zkrášlení obce Hlušovicím prospěly. Většina domácností, které se do akce zapojily, umístila kytky podle domluvy, tj. tak, aby přinášely potěchu oka všem kolemjdoucím. Za Váš zájem a péči bychom Vám rádi tady ještě jednou poděkovali.

Jenom v několika případech odběratelé nerespektovali předem dané podmínky a květiny z obecních zdrojů tak zůstaly ukryty v soukromí jejich dvorků. Taková opomenutí nás věru mrzí.

Milí spoluobčané, věříme, že v následujících letech budou v letních měsících hlušovická okna vesele zářit do ulice i bez finanční podpory obce. Ušetřené prostředky budou po zralé úvaze investovány tak, aby z nich měli prospěch zejména nejmladší obyvatelé Hlušovic, kterých tady utěšeně přibývá **J**

Julia Fáberová

SOCIÁLNÍ KOMISE OZNAMUJE

Svatba: (červenec)
Zápražný Mikuláš – Zedníková Věra
Hlušovice Velká Bystřice

Diamantová svatba: (září)
Anna a Miroslav Sehnalovi

Výročí:
Červenec: Herentin Václav 85 let

Září: Bittnerová Eva 50 let
Jančář Václav 65 let
Králová Eliška 65 let
Heža Václav 75 let
Mušková Marie 90let

Všem blahopřejeme

*za sociální komisi, OÚ a Klub seniorů
Marie Hradilová*

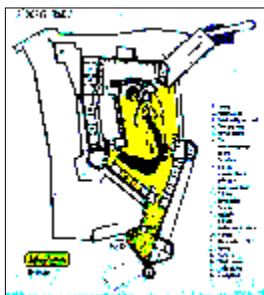
Z KLUBU HLUŠOVICKÝCH SENIORŮ

Středa dne 19.září t.r. byla v programovém plánu našeho klubu opět dnem zájezdovým. Tentokrát ale byla tato akce pro členy klubu malou slavností k připomenutí si pětiletého trvání naší společné činnosti, ale také hlavně proto, že tento zájezd byl v pořadí již desátým klubovým zájezdem.

Výbor klubu pořádá tyto akce vždy se záměrem o zvyšování osobních poznání a seznamování se s významnými místy naší vlasti, k připomenutí si mnohého z bohaté historie našich dějin, zachovaných stavebních památek, k podpoře kulturních akcí, tak i k navýšení pohody v rekreačním a spolkovém soužití členů a přátel klubu seniorů. Jarní zájezdy v měsíci květnu bývají po všech stránkách náročnější – finančně, délkou trasy zájezdu (i mimo Moravu), proto i delší potřebou času. Podzimní zájezdy (v měs.září) jsou směřovány do bližšího regionu severní a střední Moravy. Všechny zájezdy dosud byly a snad i budou nadále jen jednodenní, aby vyhovovaly zájmu a možnostem většiny. Všady dobře, ale doma nejlíp, je převládající zásadou pro seniory obzvláště žádanou.

Pokračování na straně 5

Proto právem patří poděkování všem za snahu a aktivitu, kterou odvedli pro zdar první desítky našich zájezdů v rámci klubové činnosti. Zvláštní poděkování však patří předsedkyni našeho klubu paní Marii Hradilové, která svou ochotou, přehledem, organizačními opatřeními a dobrou spoluprací s obecním zastupitelstvem vytváří nutné a potřebné předpoklady i pro tuto oblast klubové aktivity. Je nutné při této příležitosti poděkovat také panu Jaroslavu Krejčímu z Bohuňovic, který svou ochotou, znalostmi, dovednostmi a uspokojivou přípravou prostředí svého dopravního prostředku zvládl bezproblémovou dopravu všech deseti našich výletů. Věříme, že tato dobrá spolupráce bude uspokojivě pokračovat také v dalších letech – vždy s úspěšnými návraty. Naše poslední, tedy desátá, výjezdní trasa vedla za pohorskou krásou umocněnou barevným podzimem nám blízkého Nížkého Jeseníku.

Prvním zastavením v obci Sovinec jsme chtěli vyvolat a oprášit vzpomínky na dávné i nedávné, školní či rodinné návštěvy sovineckého hradu a krásu jeho okolí.

Staleté dějiny tohoto panského sídla se datují již z počátku 13.století. Jako každý jiný hrad či dnes zámek prošel i hrad Sovinec bohatými dějinnými událostmi a stavebními úpravami. Na soupisu uživatelů tohoto hradního objektu napočítáme 50 jmen vrchnostenských majitelů, řádových hodnostářů a státních institucí, kteří se starali o jeho výstavbu, údržbu, obranu. V současné době jde o jeho stavební obnovu, kterou od 60.let min.století zabezpečuje Okresní vlastivědné muzeum v Bruntále. Celých šest roků je také v provozu věž sovineckého kostela upravená do čtyř pater, ve kterých jsou přehledně vystaveny dobové předměty používané v dřívějších dobách ve vojenství, domácnostech, v cechovních dílnách atd. Tato unikátní výstava je dotována většinou ze soukromých sbírek a je konkurenčním protipólem vedlejšího hradu. Stojí za shlédnutí.

Ze Sovince vedla naše cesta do 3 km vzdáleného Jiříkova, nevelké obce v malebném údolí, obklopené převážně pastvinami, loukami

a polnostmi. Cílem naší návštěvy byl areál přírodní galerie uměleckého řezbáře pana Jiřího Halouzky. Jiří Halouzka je pokračovatelem po svém otci a dědovi v této řezbářské práci, která jak jsme se na vlastní oči přesvědčili, dala mu umělecký fortel a lásku pro práci se dřevem, dala mu představu a dovednost pro představivost svých záměrů, dala mu sílu, vytrvalost a odhodlání k vytvoření mimořádného odkazu. Zájmové i umělecké své představy uskutečňuje J.Halouzka na rozsáhlém šestnáctihektarovém pozemku bývalého státního statku, kde bývalé stáje, kůlny a jiné hospodářské budovy přeměnil v rozsáhlé ateliéry a výstavní prostory. Otevřené plochy využívá k umístění nadměrných skulptur cizokrajných zvířat – slona, žirafy, medvědů, krokodýlů, ale i naší drobné a vysoké zvěře. V oplocených ohradách pak můžeme se pokochat pohledy na krásu a ladnost živých zvířat – čtyřicetihlavé stádo daňčí holé zvěře, tři dospělé daňky určené k dalšímu chovu, tak i barevné stádo sedlových a tažných koňů. Všemu tomu vévodí desetimetrová socha jeseníckého Praděda. Žádné dílo bez duše, duchovní hodnoty, nemůže být uměleckým dílem s plnou hodnotou. Také tuto hodnotu dává J.Halouzka svému uměleckému snažení. Jeho dřevěný Betlém vytvořený z postav lidí a zvířat v životní velikosti, je považován za největší na světě. I když jeho sestava není ještě kompletní, byl vystavován v Brně, Olomouci, Hradci Králové. Podle předpokladu bude kompletní v roce 2020. Dalším monumentálním dílem sochařovým je třicetimetrová plastika historických událostí a osobností našich dějin, kterému dal autor název – Vyznání rodné zemi. Mistr současně také pracuje na plastickém ztvárnění Křížové cesty. Dvě zastavení jsou hotová. Celé kompletní dílo počítá s 18 zastaveními. Jiří Halouzka je také aktivním myslivcem. Z počtu jeho trofejí, vyřezávaných výtvorů s mysliveckou tematikou je zřejmé, že i této aktivitě dává hodně času a zájmu pro novou inspiraci a životní sílu.

Čas se nám naplnil, musíme se rozloučit s vůní opracovávaného, převážně lipového dřeva, s výtvy pracovitého umělce a s jeho započatým, smělým dílem. Můžeme mu jen upřímně popřát dostatek síly, odhodlání a vytrvalosti pro úspěšné dohotovení všech svých záměrů a představ. Rádi se sem opět přijdeme podívat ...

A jedeme dále, pokračujeme ve svém putování do Rýmařova. Zde jsme měli v plánu prohlídku Městského muzea s prohlídkou tradiční výroby pánských kravat, kněžských ornátů, historických pánských obleků. Pro zdržení se a prodloužení dopoledního programu byla zrušena návštěva rýmařovského muzea. Stejný osud nás očekával při dojezdu na úsovský hrad v 15 hodin 20 minut. V mimosezonní době je stanovena provozní doba poslední prohlídky pouze do 15,00 hodin. Snad příště...

Zdeněk Malének

ZE ŽIVOTA NEJMENŠÍCH

ZAČÍNÁ NOVÝ ŠKOLNÍ ROK

Letní prázdninové dny plné sluníčka a pohody jsou bohužel za námi a děti odpočaté a plné nových zážitků se vrátily mezi kamarády do své školičky. Byly překvapeny, jak se ta jejich školka změnila. Celá škola byla vymalována veselými barvami. Zejména šatna se doslova rozsvítila díky paní Kloboučkové a paní Dejmalové, které barevně natřely skříňky bez nároku na odměnu. Díky sponzorskému daru jsme mohli koupit do herny nový koberec. Také děkujeme paní Macourkové za pomoc při náročném úklidu po malování a panu Macourkovi za pomoc při pracích na zahradě. Z finančních důvodů se bohužel neuskutečnila plánovaná rekonstrukce hygienického zařízení, proto nemohla být zvýšena kapacita školy, která zůstává stejná jako dosud 20 dětí. Pro tento školní rok je již kapacita naplněna, zápis na příští školní rok bude v měsíci březnu 2008. Za 6 dětí, které odešly do 1.třídy a 1 dítě, které šlo do jiné mateřské školy, jsme přijali 7 nových dětí. Těšili jsme se na ně a byli jsme zvědaví, jak zvládnou vstup do nového prostředí. Musím přiznat, že letos nás nové děti příjemně překvapily. Nikdo neplakal, bez problémů se zařadily mezi děti, většinou jsou samostatné a zapojují se do všech činností.

Letos budeme pracovat podle Školního vzdělávacího programu nazvaného „Objevujeme svět kolem nás“. Ten je rozdělen na týdenní témata např. „Život v lese“ nebo „Zvířátka se připravují na zimu“. K tomuto tématu připravujeme činnosti, písně, básně apod. V našich činnostech se zaměřujeme hlavně na výtvarné a kreativní

činnosti. Denně něco kreslíme, malujeme, modelujeme z plastelíny i modelovací hmoty, stříháme, lepíme, vytváříme z přírodnin, pracujeme s ubrouskovou technikou, barvami na sklo, využíváme další nové výtvarné techniky. Dále se velmi věnujeme ekologické výchově, učíme děti přírodu obdivovat a chránit. Každý měsíc nám přijedou zahrát do školky maňáskové divadlo nebo hrané divadlo profesionální herci nebo objednáme varietní vystoupení. Je toho hodně na co se těšíme, nezbývá než si popřát pěkné babí léto, ať si ještě užijeme pobytu na školní zahradě.

Mateřská škola se už 3.rokem zapojuje do soutěže škol ve sběru PET lahví a papíru. Pokud má někdo zájem, může nám pomoci a přinést do konce října sešlápnuté plastové láhve zavázané v plastovém pytlí, noviny, časopisy a karton svázané zvlášť v balících. Děkujeme za pomoc.

Tichá Milada

LETNÍ AKCE PRO DĚTI NEJEN VĚKEM

NÁVŠTĚVA ČESKÉHO ROZHLASU OLOMOUC

O letních prázdninách měly děti s rodiči i další zájemci možnost navštívit domovskou redakci Českého rozhlasu Olomouc na Horním náměstí v Olomouci. Někteří se vydali na místo určené vlakem, jiní autem. Před budovou Českého rozhlasu se sešli všichni účastníci a exkurze mohla začít. Hned v recepci se nás ujal referent marketingu Milan Šváb. Provázel nás všemi místnostmi, vše dětem srozumitelně vysvětloval.

Naše exkurze začala ve velkém sále, ze kterého se uskutečňují tzv. pořady „na živo“. Jde převážně o koncerty, na které má přístup i veřejnost. Pokračovali jsme do rozhlasového studia, kde se děti mohly posadit ke stolu s mikrofony a jeden odvážlivec do mikrofonu řekl pár slov. Z toho, co chlapec namluvil, pořídil zvukový technik záznam a všem přítomným předvedl, co se dá s nahráním mluveným slovem pomocí počítačové techniky udělat. Např. změnit barvu hlasu, změnit slovosled, text říct pozpátku a další zvukové efekty.

Pokračování na straně 7

Velmi zajímavá byla prohlídka studia, ze kterého se vysílá např. četba na pokračování. Toto studio bylo tak akusticky upraveno, že když v něm člověk vydrží nemluvit, neškrabat se, nekýchat, nepotahovat a stát jako socha, může zažít tzv. absolutní ticho. Naší skupině se to však na sto procent nepodařilo. Snad příště. Děti byly svědky také „živého“ čtení zpráv, dostaly se i do nahrávacího studia s velkým „mixážním“ pultem. Tam jim mistr zvuku Zdeněk Slavotínek vysvětlil a ukázal, co se dá vše s tím velkým množstvím „knoflíků“ a „hejblátek“ dělat. Viděli jsme, jak lze z nahrávek jednotlivých hudebních nástrojů a zpěvu dát dohromady skladbu celé kapely i se zpěvem. Mistr zvuku dětem také ukázal, jak se k mluvenému slovu může přidat hudba a jiné zvukové efekty.

Byl to výlet velice zajímavý, časově nenáročný. Děti při odchodu dostaly drobné dárečky s logem Českého rozhlasu Olomouc a snad se jim podařilo, u příležitosti výletu do města, vyprosit u rodičů či prarodičů párek v rohlíku, hranolky nebo nějaký dobrý pohár.

Markéta Dejmalová

HURÁ DO ZOO

Předposlední prázdninový pátek byl ve znamení pro někoho malého pro někoho velkého putování do světa zvířat. Společně jsme se rozjeli do ZOO Lešná u Zlína.

Každá zoologická zahrada je něčím výjimečná. A je tomu tak i pro ZOO Lešná. Areál této zahrady patří ke nejkrásnějším místům celé Moravy. Rozmanitost světa zvířat a fauny vás provází na každém kroku. Neprocházíte se totiž světem klecí, ale světem přírodního parku a prostornými expozicemi pro zvířata, kde žijí pospolu různé druhy zvířat skoro tak, jak je běžné v jejich domovině. On totiž celý areál je členěn do oblastí jednotlivých světadílů a každý světadíl je označen dřevěnými tabulemi a sochami ve stylu právě jemu vlastním. To vám také dá možnost si uvědomit kulturu jednotlivých národů.

A tak putujete do Afriky, kde zamáváte slonům, africkým kopytníkům, atraktivním žirafám, respekt budícím nosorožcům, pštrosům a samozřejmě lvům a antilopám. V Asii se vám představí sibiřští tygři, ušatí medvědi, kteří neváhali a ukázali nám své stromolezecké umění. Přejdete rybník gibbonů a projdete asijskou voliérou. V Austrálii

Vás přivítá rudokrký klokan, kolem vás proběhne emu, abyste pak viděli vzácné zoborožce temné, kasuáry, modrokřídle ledňáky a papoušky kakadu. Velké překvapení pro vás skýtá tropická hala Yucatan, což je kombinovaná tropická hala rostlin a zvířat s etnografickým prvky – přiblížením kultury a života mayské civilizace. Najednou se ocitnete v pralese Yucatanského poloostrova na stezce vedené v různých výškových systémech (i po visutém mostě) a potkáte se nejen s mayskou kulturou, ale i s různými tropickými rostlinami a zvířaty (mravenečník tříprstý, lenochod pro změnu dvouprstý, tamarin tmavohřbetý, kosman zakrslý, jihoameričtí ptáci, krokodýl, rejnok, želva, sladkovodní ryby i piraně, leguán zelený, hroznýš...) Vyjdete ven a už jste u lachtanů, kde lachtaní mládě dovádí a dovádí k potěšení všech.

A aby toho dovádění nebylo dost, přejdete pro změnu k tučňákům a bavíte se znova.

Cestou k tučňákům však projdete kolem gorilího pavilónu, kde vám ohromná gorila dává v sedě jasně najevo, že ji vůbec nezajímáte.

ZOO Lešná ještě nabízí další zajímavosti: procházku zámeckým parkem s více než 1 140 druhy a variet dřevin a okrasných bylin. Někteří stromoví velikáni dosahují až 300 let, nebo návštěvu secesních stájí s barokním plemenem lipicánů....

Co však vám nabídne jen málokterá ZOO na světě, to je prohlídka místního zámku, jehož historie začíná někde tam, kde končí historie dřívě slavného valašského hradu Lukova. V roce 1724 získala hrad a celé lukovské panství rakouská šlechta Seilernů. A tomuto šlechtickému rodu také vděčíme nejen za současnou podobu zámku, ale i za vznik celé zoologické zahrady (1929/1930).

Dětem se určitě líbily kromě jiného různé odpočinkové zastávky plné atrakcí a dobrot. Ty dobroty lákaly také nás, ty dospělejší. Děti také moc dobře věděly, jak odlehčit peněženkám svých rodičů a prarodičů, vždyť tam bylo tolik suvenýrů, které rozhodně moc a moc potřebovaly. Byl to vydařený výlet, kdy počasí a zážitky jen a jen přály. Takže příště neváhejte a pojedte s námi.

Jaroslava Zaccpalová

ZPÍVÁNÍ U TÁBOROVÉHO OHNĚ

Rozloučení s prázdninami se uskutečnilo 15. září v podvečerních hodinách na místním hřišti. Tatínci postavili oheň ve tvaru pyramidy, která byla slavnostně zapálena loučí. Pak následovala píseň Červená se line záře, zazpívaná v trojhlase. Jediné mluvené slovo bylo slyšet na úvod, kdy se poděkovalo ohni a kdy jsme se rozloučili s prázdninami. Od té doby jsme jenom zpívali a zpívali. Děti měly připraveny minizpěvníky, ve kterých byly nejznámější táborové a pohádkové písničky. Na kytaru nás doprovázel místní tatínek Pavel Adamovský a jeho kamarád David Friedecký, který tu bude bydlet co nevidět. O zpívání byl velký zájem, sice byl větší ze strany rodičů, ale to vůbec nevadilo. Kolem 20-té hodiny začaly odcházet ty nejmenší děti a ty starší s rodiči tam zůstaly až do 22:00.

Sylva Adamovská

POČTENÍČKO NA ZÁVĚR

PODZIMNÍ OKÉNKO DO PŘÍRODY

Do konce kalendářního roku zbývá ještě necelých sto dnů k tomu, abychom si uvědomili, jak rychle běží čas všemu od svého počátku, od svého zrodu, od svého příchodu – od svého bytí. Vesmírné hodiny dávají všemu v nekonečném vesmíru, tedy i všemu pozemskému, rytmicky dělená období zrodu – radosti, dobu plodného života – uspokojení, tak i dobu konce – ve strádání a zániku.

Náš kalendářní rok je rozdělen do čtyř ročních období – 21.března a 23.září trvá noc na celém světě přesně 12 hodin. V těchto dnech nastává jarní a podzimní rovnodennost. Ve dnech, kdy se začíná prodlužovat noc t.j. 21.června u nás a

21.prosince na jižní polokouli se nazývá letním slunovratem. V tropickém pásmu existují jenom dvě roční období – periody, které trvají šest měsíců. Jsou to období dešťů a období sucha. Každé období se může v uvedených kalendářních termínech překrývat, abychom to mohli považovat za hříčky přírody, na které člověk nemá žádný vliv.

Skutečností však zůstane, že každé roční období má svou krásu, charakter, půvab, které určují a předurčují lidem jejich zájmy, pracovní, mimopracovní, sportovní a jinou osobní či společenskou činnost. Vždyť jiným způsobem vždy bude působit prodloužená zima na zahrádkáře, kteří nedočkavě očekávají jaro, oproti milovníkům zimních sportů, kteří si přejí pravý opak. Pochopitelně daleko vnímavější jsou lidé, kteří zaměřují a uplatňují svou aktivitu do přírody přímo, jako jsou zemědělci, včelaři, myslivci, rybáři, turisté a další, pro které práce v přírodě je žádoucím uspokojením, ale také povznesením svých pocitů nad nevšední a proměňující se krásou přírody, její malebností, stejně tak poznáním a mnohdy odhalením tajemství, kterými příroda tolik oplývá a která tak ráda ukryvá. Jen lidem ohleduplným, poznáníhodným, vytrvalým a vyzbrojeným vhodným dalekohledem dává příležitost k odhalení svých tajemství, zákonů a zázraků. Ale to vše je na dlouhé povídání. Vraťme se proto raději k tématu zadaného nadpisem tohoto článku.

Podzim – roční období s kalendářním vymezením od 23. září do 21. prosince. Sklizená a holá mnohá pole a louky jsou důkazem toho, že v podzimním období bude dokončena sklizeň všeho zasetého a zasázeného v zahradách, na polích naší úrodné Hané.

Již pozdní léto přináší s sebou poněkud tesklivou náladu. Poslední květy vadnou, luční a lesní rostliny pomalu usychají – odumírají, jen jejich semena a plody jsou zárukou pokračování života v příštím roce. Ve větrných závanec můžeme pozorovat vedle sebe vznášející se ochmýřená semínka a dlouhá vlákna jemných pavučin. Věčná, monotónní píseň hmyzu v letních horkých dnech již zeslábla do posledních záchvěvů...

Pokračování na straně 9

Zpěv ptáků v lesích, u vod i na polích utichl. Ozývají se jen hlasy přelétajících ptáků sdružených ve větších či menších hejnech, svou jednoduchou orientační řečí. Jedna z pranostik říká: „O Marie narození vlaštovek tu více není t.j. 8.9.“ Ano, vlaštovky spolu s jiříčkami jsou našimi nejběžnějšími a vedle vrabců i nejnámějšími ptáky.

Na počátku měsíce září byli jsme svědky jejich nespočetných hejn sdružujících se ku společnému odletu do afrických zimovišť, která se u našich vlaštovek a jiříček rozprostírají od Súdánu až po mys Dobré naděje. Nijak nespíchají, neboť podzimní tah, na rozdíl od jarního tahu, je beze spěchu, s dlouhými zastávkami na příhodných místech. Důvodem je skutečnost, že mladí ptáci musí poznat trasu letu a také proto, že mladí ptáci zdaleka nemají dosud tolik letových hodin jako jejich rodiče. Kolika z nich se podaří odolat úkladům této dlouhé pouti, aby nás v příštím jaru mohli potěšit svým švitořením i věrností?

Ani jsme si neuvědomili skutečnost, kdy umkl hlas kukačky. Staré odlétají dřív než mladé na konci léta. Odlétají jednotlivě bez mladých. Proč také? Když od snůšky vajíček do cizích hnízd se o ně nestaraly. Mají podobný cíl jako daleko mohutnější čápi bílí, kteří se před odletem sdružují do početnějších hejn. Přesto mladí ptáci odlétají dřív než jejich rodiče do zimovišť ve východní a jižní Africe. Letí dvěma cestami – přes Suez nebo Gibraltar.

Měsícem nejpilnějšího stěhování ptactva je měsíc září, kdy nás opouští nejvíce ptáků a kdy se také na polích, v lesích a u vodních ploch a toků nejvíce projevují. Některé druhy ptáků táhnou s hlasitým zvukovým projevem, jiné táhnou mlčky. Některé druhy, jako čápi, holubi, pěnkavovití, rorýsi a vlaštovky táhnou ve dne. Naproti tomu chřástalové, bukači, kukačky, ťuhýci, lelkové, pěnice, lejskové, budníčci, dávají přednost letu v noci. Další druhy - špačci, skřivani, konipasi, lindušky, drozdi, jeřábi a volavky táhnou ve dne i v noci.

Stejně jako k jaru tak i k podzimnímu tahu patří kejhání husí. Zvukovou symfonií vytvářejí

především hlasy táhnoucích ptáků a větru, s nostalgii odletu – loučení. Jak veselejší a nadějnější bude toto vše zase v příštím jaru, aby oživil v hojném počtu úrodnou rovinu naší širé Hané.

Nelze opomenout ani skutečnost, že k podzimnímu období patří také čas lásky naší vysoké lovné zvěře – jelenů, daňků, muflonů. Za jejich hlasovými projevy museli bychom se vydat do Jeseníků, Oderských vrchů či Drahanské vrchoviny, které lemují naši hanáckou rovinu. Pro každého myslivce je svátkem dostat se k příležitosti poslechnout si hlas troubení říjného jelena, rocháň daňka a nebo varovný hvizd muflona. Nezapomenutelným zážitkem každého myslivce pak je možnost slovení některého z druhů vysoké zvěře v podzimní lovecké sezoně, v pohodě babího léta. Podzim dává také příležitost k lovu drobné zvěře – divokých kachen, zajíců a bažantů na společných honech. V současné době, která se projevuje poklesem stavů lovné zvěře, stávají se tyto hony společenskou záležitostí, důvodem k přátelskému setkání, posezení a také lovu.

Nastává také doba výlovu rybníků. Třpytivá těla ryb, zejména kaprů, se stěhují z chladivých vln chovných rybníků do sádek a kádí. Výlovy jsou svátkem pracovníků Petrova cechu po jejich celoroční, obětavé, náročné a namáhavé práci. Ne vždy, z mnoha důvodů – přírodních vlivů, ekologických katastrof i jiných příčin, odpovídají produkční výsledky vynaloženému úsilí rybářů pro spokojenost odběratelů zejména v předvánoční době. Vánoce – svátky v bílém, mohou být také na blátě, ale to jsme už u čtvrtého ročního období, kterému vládne zimní, ledová královna.

Podzimní pranostika: Neprší-li o Marie narození (8.9.), bude suchý podzim.

Zdeněk Malének

